

נושא השיחה מרומם את מהות הסעודה!

הגאון רבי אהרון קוטלר זצוק"ל אמר שרואים כאן שלימוד התורה בשעת הסעודה משנה את כל ההגדרה של הסעודה - אם היא לפני ה', או ח"ו להיפך!

הנושא המדובר הוא לא רק זהירות מיביטול תורה, אלא חשש תקרובת עכו"ם ר"ל - 'זבחי מתים'.

יכולים שני בני אדם לאכול באותו יום, ארוחה זהה, עם אותם מאכלים, באותה כשרות, אחד אכל משולחנו של מקום, והשני מזבחי מתים.

מה ההבדל ביניהם? נושא השיחה שעלה על השולחן! אם רק דברו בדברי תורה - כל הסעודה התרוממה ונחשבת למשהו אחר, גבוה וחשוב יותר.

וידבר אלי זה השלחן אשר לפני ה' - פתח במזבח וסיים בשלחן רבי יוחנן וריש לקיש דאמרי תרוייהו בזמן שבת המקדש קיים מזבח מכפר על אדם, עכשיו שלחנו של אדם מכפר עליו. [כז.]

במשנה באבות [ג' ג'] הפסוק הזה נדרש על חובת לימוד התורה על ה"שולחן" שהאדם סועד בו.

"רבי שמעון אומר, שלשה שאכלו על שלחן אחד ולא אמרו עליו דברי תורה, כאלו אכלו מזבחי מתים, שנאמר (ישעיה כח) כי כל שלחנות מלאו קיא צאה בלי מקום. אבל שלשה שאכלו על שלחן אחד ואמרו עליו דברי תורה, כאלו אכלו משולחנו של מקום ברוך הוא, שנאמר (יחזקאל מא) וידבר אלי זה השלחן אשר לפני ה'."

גודל הציפיה למשיח בימי חז"ל

ולכן גם אחרי שנחרב הבית הם המשיכו להכין יין ושמן בטהרה, אפילו שבמצב הנוכחי אין שום אפשרות להביא אותם אל ירושלים - בגלל רצועת טומאה שחוסמת את המעבר.

ובכל זאת טרחו עמלו להכין ולשמור אותם - מתוך תקווה ואמונה שתיכף יבוא אליהו ויבשר על ביאת המשיח ויראה את הדרך איך להביא אותם לבית הבחירה.

ביהודה אין ובגליל לא, מ"ט? אמר ריש לקיש מפני שרצועה של כותים מפסקת וכו', והאמר עולא חברייה מדכן בגלילא? מניחין, ולכשיבא אליהו ויטהרנה. [כה.]

הגאון רבי יצחק פנחס גולדווסר שליט"א אומר שניתן לראות כאן עד כמה הציפיה לביאת המשיח אצל חז"ל היתה מתוך אמונה חושית.

להכיר בכח האדיר של 'גדלות האדם' - ומאיך באפסיותו אל מול רצון ה'

וקיים רם ונשא' - ה' אחד ושמו אחד - רק הוא שולט על כל הכוחות והמזלות שבבריאה.

כל הכח שיש לאדם הוא רק ממה שה' נותן לו בכל רגע, מתוך מטרה שיוכל לבחור בטוב, אבל לבסוף הוא יורד אלי קבר... לתת דין וחשבון!

אדם צריך לדעת מצד אחד את 'גדלות האדם' - שניתן לו כח אדיר להשפיע על הבריאה, ומצד שני את אפסיותו, שמבלעדי רצון ה' הוא יצליח לעשות כלום!

ההבנה הזו תגרום לו להתאמץ לבחור בטוב, אך גם להתפלל מעומק הלב, מתוך ידיעה שהתוצאה תלויה אך ורק ברצון ה'.

עם היסוד הזה מיישב תמיהה רבה שהיתה לו על ברכת יצחק לעשיו 'על חרבך תחיה' - וכי איזה אב יברך את בנו שיתנהג באלימות?

אלא בן נח שלא מצווה על השיתוף, וחושב שיש שני רשויות ח"ו, מרגיש תמיד שהוא חייב להילחם עם אחרים כדי לנצח, מתאים לברך אותו שיצליח כי זה האושר שלו בחיים.

אבל אנחנו שזכינו לדעת שהכל מאיתו יתברך, ואין אדם נוגע במוכן לחברו - האושר האמיתי שלנו כשאנו בוחרים בטוב, ועושים נחת לבורא.

תניא אמר רבן יוחנן בן זכאי מה תשובה השיבתו בת קול לאותו רשע בשעה שאמר {ישעיה יד-יד} אעלה על במתי עב אדמה לעליון? יצתה בת קול ואמרה לו: רשע בן רשע, בן בנו של נמרוד הרשע שהמריד כל העולם כולו עליו במלכותו, כמה שנותיו של אדם? שבעים שנה וכו', והלא מן הארץ עד לרקיע מהלך חמש מאות שנה, ועוביו של רקיע מהלך חמש מאות שנה וכן בין כל רקיע ורקיע, למעלה מהן וכו', למעלה מהן כסא כבוד, רגלי כסא הכבוד כנגד כולן כסא הכבוד כנגד כולן, מלך אל חי וקיים רם ונשא שוכן עליהם, ואתה אמרת אעלה על במתי עב אדמה לעליון? אך אל שאול תורד, אל ירכתי בור. [יג.]

צריך להבין וכי בשביל לשלול מנבוכדנצר שיגעון גדלונו הזוי ומטופש - צריך לשלוח בת קול משמים?

מן הגראמ"מ שך זצוק"ל מדייק שחז"ל לא אמרו שנטרפה דעתו של נבוכדנצר - כי היה לו בסיס הגיוני לחשוב שיוכל לעלות למרום כמו ר' ישמעאל כהן גדול [ברכות ז.] מצד הכרה בכוחותיו הגדולים של האדם.

שורש הטעות שלו היתה בגלל שבן נח לא מצווה על השיתוף, והוא חשב שיש שני רשויות ח"ו, ומכח הכרתו בעוצמה שביד האדם - היה נדמה לו שאם יעלה למרום יוכל לשלוט גם שם, עפ"ל. הבה קול העמידה אותו על מקומו והודיעה לו - שימלך אל חי

מראה לא טהור עלול להותיר כתם קשה להסרה אפילו על ילד קט!

לפעמים מזלזלים בשמירה על טהרת עיניהם ואוזניהם של ילדים קטנים מתוך מחשבה שהם מילא לא מבינים.

אבל צריך לדעת שהסיכון הוא גדול - כי אין לנו אפשרות לדעת מה ישאר חרות בליבו הקטן - לחלוחית של טומאה עלולה לפעפע בו לאורך שנים רבות - ולחולל שמות בנפשו העדינה.

כשם שטיפת רוק שנתזה על כלי לפני שנגמרה מלאכתו, עלולה להישאר לחה עד אחרי שתושלם עשייתו - ותגרום לו להיטמאות.

כך מראה לא טהור, או דיבור לא נקי עלול להותיר כתם קשה להסרה, על ליבו הרגיש של הפעוט, ללא תקנה.

כלים הנגמרים בטהרה כו'. דגמרינהו מאן? וכו', אמר רבה בר שילא אמר רב מתנה אמר שמואל לעולם דגמרינהו חבר, ומשום צינורא דעם הארץ דנפל אימת אילימא מקמי דליגמריה הא לאו מנא הוא? אלא בתר דגמריה - מיזהר זהיר בהו? לעולם מקמיה דגמריה ודלמא בעידנא דגמריה עדיין לחה היא. [כג.]

מבואר בגמרא שהיה צריך להטביל את הכלים החדשים, אפילו שיחברו הכין אותם בטהרה, מחשש שמא נשאר עליהם רוק של עם הארץ, שניתז עליהם לפני שהושלמו, ועדיין לא התייבש.

הגאון רבי שלמה לוינשטיין שליט"א שניתן ללמוד מכאן מוסר השכל חינוכי - כפי ששמע מהגאון רבי יוחנן דוד סולומון שליט"א:

לתגובות: peninim88@gmail.com

הפנינים מלוקטים ונערכים בשיווי עריכה וקיצור נדרשים